

(א) תוספתא דמורה פ"ג, (ב) בתוספתא איתא למחטאי הרי זו לאשמי ועי' בתוספות דחולין מא': ד"ה והא, (ג) ש"ך ערך לךף ה'; (ד) בס"י איתא ודלא כרבא והיינו ללא כשנייה דרבא דלעיל.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה והא מפני וכו' ולא מלית אמרת הווא משמע לנדקה או להפקר הס"ד: (ב) ר"ה דכריו קיימין ורוא: (ג) ר"ה אלא [לימא] רבא וכו' כדמתרין לעיל אלא כר' יהודה:

גליון הש"ס

גב' אם היה מחויב דבריו קיימין עי' חולין מה ע"כ מדי' והא לא:

פירוש הרא"ש

הרי הוא עלי כו'. כגון שיהי כבר מונח לפניו ואמר נחמה מן הלשונות: בפני שהוא יד לקרבן: פי' למתפיס בקרבן: דדלמא הרי הוא דהפקר קאמר. ואפי' יד גירדא לא הוי: והא בפני שהוא יד לקרבן קתני. ועל כדמיך אהרי הוא ויהארי זה קאי דעלי לא הוי יד אלא גורס להרי הוא שיכול להיות יד וכיון דקאי אהרי הוא ויהארי זה משמע דדפשיטא ליה יד לקרבן הוי ולכא נספוקי במידי אחרונה דהמקדיש קרבן (א) [ואמר] הרי זה לקרבן או הרי הוא הלכך המתפיס בשלון זה דעמו נמי לקרבן ואפי' קמתי עלי אלמא טעמא דקאמר עלי דלכא הוכחה אכל בלא הוכחה לא הוי יד אפי"ג דדעמיה לקרבן וליכא נספוקי במידי אחרוני: **אלא אימא טעמא דאמר עלי**. דבלא עלי נמי הוי יד אלא עלי הוא דמוכח דלמא מותר אכל אמר הרי הוא דלמא הרי הוא הקדש קאמר ולא קאמר הרי הוא קרבן דמיירי ככרך דלא חוי לקרבן: הרי זו אשם לא אמר בלום. שאין אדם מתנדב אשם ומיירי בשפירש אשם ודאי דאילו אשם סתם גניבר ונידב הוא דמתן בשלתי

כריתות פרק המביא ר"א אומר מתנדב אדם אשם תלוי בכל יום והוא נקרא אשם חקידים ומנן צ"צ דחולין (דף מא'):
השוטף לשם אשם ודאי שחטתו כשרי' דלאו נידר ונידב הוא לשם אשם תלוי שחטתו פסולה ופירשו לשם אשם סתם דהיינו אשם תלוי וירשף דהתם דוקא וספאל לאו דוקא דאי לאו הכי קשיא דיוקא דירשף דירשף אדסיפא: **אע"פ** שהוא מחוייב הבטאת לא אמר בלום. ולא תלין ולשם חטאתו קאמר כיון דלא אמר לשם חטאתי אלמא בעיא ידים מוכיחות: **אלא ליבא רבא דאמר ברבי יהודה**. דכיון דעמדתו אבי דלא כתגאי וחור בו נומא נמי דרבא כתגאי דמדריבי יהודה לא אמר גבי גט דוקא רבנן נמי לאו דוקא: ומשני אפי"ג לרבי יהודה לאו דוקא גבי גט לרבנן דוקא ולא חור בו רבא:

בנדבה ולא נתתינן לנסוק בהמה כחטאת אלא נדבה הלכך לא אמר בלום: הרי זו הבטאת. אם מחויב חטאת דכריו קיימין ופריך מירשף דקאמר לא אמר בלום דידים שאין מוכיחות לא הויין ידים דאי הויין ידים כי אמר ה"ו למחטאת היה לנו לנסוק לשלתי אמר חטאתי: הא מני ר' יהודה היא. דאמר לא הויין ידים: ליבא רבא דאמר ברבי יהודה. כי היכי דלכתי כרבנן ה"ג רבא כרבי יהודה ולא כרבנן: אמר לך רבא ה"ג אנא דאמרי אפי' לרבנן. כדאמר לעיל ופליגי רבא ואבאי אליבא דרבנן: עד כאן לא קאמרי רבנן התם אלא בשום דאין אדם מגרש אשת חבירו. לא אמר רבא דאמר בר' יהודה. דספ"ד דכי היכי דהדר ביה אביי ה"ג הדר ביה רבא:

רש"י

דאין אדם מגרש את אשם חבירו. דאי כתב הרי את מותרת לכל אדם משמע דלאשמו קאמר דאשת איניש דעלמא אינו מגרש ומוכחא מילמא וספיר מגרש: **אכל בעלמא**. דאי אפשר למימר הכי בעינן ידים מוכיחות: **אכל לא קאמר עלי לא**. דהרי הוא לא משמע כלום דבעינן ידים מוכיחות: **אמר לך אביי**. לעולם לא

בעינן ידים מוכיחות והכא היינו טעמא

דאי לא אמר בשלון קרבן לא מיתסר

דלמלא הרי הוא הפקר קאמר

דמוכיחות הוא להפקר או לנדקה: והא

מפני שהוא יד לקרבן קאמר. דאסור

כקרבן ולא מלית אמרת (א) לנדקה או

להפקר הוה משמע: **אכל אמר הרי**

הוא. ולא אמר עלי שניהס אסורין

דכיון דלא אמר עלי אלא הוא משמע

דחבירו נמי אסור דה"ק הרי הוא

הקדש מה הקדש אסור אף אותו דבר

נמי אסור: **אע"ג דהוא מחויב חטאת**

ואשם לאו כלום הוא. דלא אמר עלי.

אלמא בעינן ידים מוכיחות: **אם הוא**

מחויב. חטאת או אשם: דכריו

קיימין. (ב) הוא דאמר חטאתי אכל

לא היה מחויב חטאת אינו כלום

הואיל ולא אמר עלי שאם אמר הרי זו

עלי חטאת אפי"ג דלא היה מחויב

אין הואיל ואמר עלי דכריו קיימין: הא

מני. הא כרייתא דאמרה לא אמר ולא

כלום: **רבי יהודה היא**. דאמר בעינן

ידים מוכיחות. ואנא דאמרי כרבנן

דאמרי לא בעינן ידים מוכיחות: והא

אמר אביי אנא דאמרי אפי' נר' יהודה.

דלא בעי ידים מוכיחות אלא גבי גט

בעלמא לא והיכי קאמר הכא ר'

יהודה היא: **אלא [לימא]** רבא דאמר כר'

יהודה. דכיון דלכתי לא

מתרין טעמא אליבא דר' יהודה לימא נמי דרבא לא מתרין טעמא

אליבא דרבנן כדמתרין לעיל (ג) וכר"י קאמר דיחידאה היא: **לא לעולם**

רבא אפילו לרבנן. כדקאמרינן ע"כ לא קאמרי רבנן כו' דודאי רבנן

סבירא להו בעלמא דידים שאין מוכיחות לא הויין ידים כרבא:

יש

לא בעיא ידים מוכיחות ואיהו הוא דאמר אפילו לרבנן הלכך מינאי לא בעיא ודין קרבן

ולא אישפיעטא וכיון דלרבנן דגמי' מספקא להו אית לן למנקט לחומרא דאפשר דמסתבר טעמיה דר"י

בזוין דכיון דכודין חשיי לרביי אלמא מספקא לן דלמא מאי דלא בעו רבנן ודין משום דסבירא להו ידים שאין מוכיחות הויין ידים וכיון שכן במינאי נמי איכא למימר דלטעמיהו אזלי ולאו משום דאין אדם מגרש אשת חבירו אלא משום דידים שאין מוכיחות

הויין ידים ואנן קי"ל כרבא דאמר לא הויין ידים הלכך בעי ודין ובעי מינאי: מישיבי הרי הוא עלי וכו' **טעמא דאמר עלי הוא דאסור**

אכל לא אמר לא. ואפי"ג דבלא עלי ודאי יד מיהא הוי. ומשינין ודלמא הרי הוא הפקר קאמר כלומר דבלא עלי אפילו יד שאינו מוכיח

לא הוי לאסור משום דיד אינו אלא בעלי דאמר ה"ז עלי ואי מסיק דבוריה ואמר הרי עלי אסור. ומקשינן והא מפני שהוא יד לקרבן

קתני כלומר מי קתני שהוא יד לנדר יד לקרבן קתני דלקרבן הרי הוא בלא עלי הוי יד שכן דרך המתנדבים לומר הרי הוא קרבן ואפי"ה דוקא

בעלי ש"מ דס"ל דידים שאין מוכיחות לא הויין ידים: **אלא אימא טעמא דאמר עלי וכו' אכל אמר הרי הוא שניהס אסורין**. משום דכיון שאין מוכיחות

הויין ידים אית לן למינקט לחומרא ודלמא הרי הוא הקדש קאמר: **מישיבי הרי זו חטאת וכו' אע"פ שהוא מחויב חטאת ואשם לא אמר**

כלום וכו'. שאין חטאת בזה נדבה: **סיופא דאביי**. דהא ודאי יד שאינו מוכיח מיהא הוי דכיון דמחויב חטאת הרי זו חטאתי קאמר: **ואנא לימא**

רבא דאמר כרבי יהודה. וכי היכי דהדרינן ממנאי דאמרינן לעיל דלכתי דאמר אפי' כר' יהודה נהדר נמי ממנאי דאמרי' דרבא אפי' לרבנן:

כל כנויי פרק ראשון נדרים

ומש"ה אמרי' מה נזירות בהפלגה דהיינו הך הפלגה דקאמרי' אף

ידות נזירות בהפלגה ולאו מהך הפלג' גופה קאמרי' דאי הכי קרא ל"ל

וכי תיסק אדעמינן דעדיפי ידות נזירות מנזירות גופיה אלא הפלגה

אחריתי קאמרי' דשייכא בידות והיינו שיהו הידות מופלאים ומפורשים.

ומיהו לרבנן דפליגי התם עליה דר'

טרפון ואמרי דנזירות לא בעיא

הפלגה ליכא הקישא אלא הפלגה גופא

דכתיבא בנזירות לידות בלחוד אתיא

דבעי הפלגה וכי מקיש משום רבי

טרפון נקט ליה דאפי"ג דלדידה

הפלגה בידות לא כתיבא אתיא

מהקישא: **א ורבא אמר לך כו' ע"כ לא**

קאמרי רבנן לא בעינן ידים מוכיחות

אלא גבי גט דאין אדם מגרש אשם

חבירו. הרשב"א ז"ל שזש לשון זה

ואמר דלא דייק דרבא לא קאמר

דלא ליבעו רבנן ידים מוכיחות אלא

דקסברי דהנך ידים בגט מוכיחות

ניניהו משום דאין אדם מגרש אשת

חבירו. ולי אמי ספיר דודאי הידים

בעמנן אינן מוכיחות לפי שהשלון אינו

מוכיס שיהא הוא מגרשה אלא שהענין

מוכיס מלמד עממו שהוא מגרשה משום

דאין אדם מגרש אשת חבירו ולפיכך

אפי"פ שהשלון אינו מוכיח מהני ואין

לשזש הספריס. ומדאמרינן הכא טעמא

דאין אדם מגרש אשת חבירו משמע

דפלוגתא דר"י ורבנן במינאי הוא

דר' יהודה בעי מינאי ורבנן לא

בעו וקשיא דפי' המגרש (וגיטין פה):

משמע דפלוגתייהו אי בעי ודין או לא

דרבי יהודה בעי ודין דאי לא אמרינן

בדבורא מגרש לה ורבנן לא חיישי להכי ולאו קשיא היא ששמי סוגיות

הללו כל אחת מגלה על חזרתה דבתרמי פליגי והכא מפרשינן טעמא

דפלוגתייהו במינאי והתם מפרשינן טעמא דפלוגתייהו בזוין. ואיכא

מ"ד דכיון דפליגי רבנן עליה דר' יהודה במינאי קי"ל כרבנן דלא

בעיא מינאי דיחיד ורביס הלכה כרביס ואפי"ג דקי"ל כרבא ידים

שאין מוכיחות לא הויין ידים הא אמרינן צסוגיין דאפילו לרבא בגט

בעיא ודין קרבן דאמר אפילו לרבנן הלכך מינאי לא בעיא ודין או לא

לא אישפיעטא וכיון דלרבנן דגמי' מספקא להו אית לן למנקט לחומרא דאפשר דמסתבר טעמיה דר"י

בזוין דכיון דכודין חשיי לרביי אלמא מספקא לן דלמא מאי דלא בעו רבנן ודין משום דסבירא להו ידים שאין מוכיחות הויין ידים וכיון שכן במינאי נמי איכא למימר דלטעמיהו אזלי ולאו משום דאין אדם מגרש אשת חבירו אלא משום דידים שאין מוכיחות

הויין ידים ואנן קי"ל כרבא דאמר לא הויין ידים הלכך בעי ודין ובעי מינאי: מישיבי הרי הוא עלי וכו' **טעמא דאמר עלי הוא דאסור**

אכל לא אמר לא. ואפי"ג דבלא עלי ודאי יד מיהא הוי. ומשינין ודלמא הרי הוא הפקר קאמר כלומר דבלא עלי אפילו יד שאינו מוכיח

לא הוי לאסור משום דיד אינו אלא בעלי דאמר ה"ז עלי ואי מסיק דבוריה ואמר הרי עלי אסור. ומקשינן והא מפני שהוא יד לקרבן

קתני כלומר מי קתני שהוא יד לנדר יד לקרבן קתני דלקרבן הרי הוא בלא עלי הוי יד שכן דרך המתנדבים לומר הרי הוא קרבן ואפי"ה דוקא

בעלי ש"מ דס"ל דידים שאין מוכיחות לא הויין ידים: **אלא אימא טעמא דאמר עלי וכו' אכל אמר הרי הוא שניהס אסורין**. משום דכיון שאין מוכיחות

הויין ידים אית לן למינקט לחומרא ודלמא הרי הוא הקדש קאמר: **מישיבי הרי זו חטאת וכו' אע"פ שהוא מחויב חטאת ואשם לא אמר**

כלום וכו'. שאין חטאת בזה נדבה: **סיופא דאביי**. דהא ודאי יד שאינו מוכיח מיהא הוי דכיון דמחויב חטאת הרי זו חטאתי קאמר: **ואנא לימא**

רבא דאמר כרבי יהודה. וכי היכי דהדרינן ממנאי דאמרינן לעיל דלכתי דאמר אפי' כר' יהודה נהדר נמי ממנאי דאמרי' דרבא אפי' לרבנן:

ר"ן ו.ג.

כא א מיי פ"ד מהל'

מעשה הקרבנות הל'

ח סגנו עשין קפו:

וניהו לרבנן דפליגי התם עליה דר'

טרפון ואמרי דנזירות לא בעיא

הפלגה ליכא הקישא אלא הפלגה גופא

דכתיבא בנזירות לידות בלחוד אתיא

דבעי הפלגה וכי מקיש משום רבי

טרפון נקט ליה דאפי"ג דלדידה

הפלגה בידות לא כתיבא אתיא

מהקישא: **א ורבא אמר לך כו' ע"כ לא**

קאמרי רבנן לא בעינן ידים מוכיחות

אלא גבי גט דאין אדם מגרש אשם

חבירו. הרשב"א ז"ל שזש לשון זה

ואמר דלא דייק דרבא לא קאמר

דלא ליבעו רבנן ידים מוכיחות אלא

דקסברי דהנך ידים בגט מוכיחות

ניניהו משום דאין אדם מגרש אשת

חבירו. ולי אמי ספיר דודאי הידים

בעמנן אינן מוכיחות לפי שהשלון אינו

מוכיס שיהא הוא מגרשה אלא שהענין

מוכיס מלמד עממו שהוא מגרשה משום

דאין אדם מגרש אשת חבירו ולפיכך

אפי"פ שהשלון אינו מוכיח מהני ואין

לשזש הספריס. ומדאמרינן הכא טעמא

דאין אדם מגרש אשת חבירו משמע

דפלוגתא דר"י ורבנן במינאי הוא

דר' יהודה בעי מינאי ורבנן לא

בעו וקשיא דפי' המגרש (וגיטין פה):

משמע דפלוגתייהו אי בעי ודין או לא

דרבי יהודה בעי ודין דאי לא אמרינן

בדבורא מגרש לה ורבנן לא חיישי להכי ולאו קשיא היא ששמי סוגיות

הללו כל אחת מגלה על חזרתה דבתרמי פליגי והכא מפרשינן טעמא

דפלוגתייהו במינאי והתם מפרשינן טעמא דפלוגתייהו בזוין. ואיכא

מ"ד דכיון דפליגי רבנן עליה דר' יהודה במינאי קי"ל כרבנן דלא

בעיא מינאי דיחיד ורביס הלכה כרביס ואפי"ג דקי"ל כרבא ידים

שאין מוכיחות לא הויין ידים הא אמרינן צסוגיין דאפילו לרבא בגט

בעיא ודין קרבן דאמר אפילו לרבנן הלכך מינאי לא בעיא ודין או לא

לא אישפיעטא וכיון דלרבנן דגמי' מספקא להו אית לן למנקט לחומרא דאפשר דמסתבר טעמיה דר"י

בזוין דכיון דכודין חשיי לרביי אלמא מספקא לן דלמא מאי דלא בעו רבנן ודין משום דסבירא להו ידים שאין מוכיחות הויין ידים וכיון שכן במינאי נמי איכא למימר דלטעמיהו אזלי ולאו משום דאין אדם מגרש אשת חבירו אלא משום דידים שאין מוכיחות

הויין ידים ואנן קי"ל כרבא דאמר לא הויין ידים הלכך בעי ודין ובעי מינאי: מישיבי הרי הוא עלי וכו' **טעמא דאמר עלי הוא דאסור**

אכל לא אמר לא. ואפי"ג דבלא עלי ודאי יד מיהא הוי. ומשינין ודלמא הרי הוא הפקר קאמר כלומר דבלא עלי אפילו יד שאינו מוכיח

לא הוי לאסור משום דיד אינו אלא בעלי דאמר ה"ז עלי ואי מסיק דבוריה ואמר הרי עלי אסור. ומקשינן והא מפני שהוא יד לקרבן

קתני כלומר מי קתני שהוא יד לנדר יד לקרבן קתני דלקרבן הרי הוא בלא עלי הוי יד שכן דרך המתנדבים לומר הרי הוא קרבן ואפי"ה דוקא

בעלי ש"מ דס"ל דידים שאין מוכיחות לא הויין ידים: **אלא אימא טעמא דאמר עלי וכו' אכל אמר הרי הוא שניהס אסורין**. משום דכיון שאין מוכיחות

הויין ידים אית לן למינקט לחומרא ודלמא הרי הוא הקדש קאמר: **מישיבי הרי זו חטאת וכו' אע"פ שהוא מחויב חטאת ואשם לא אמר**

כלום וכו'. שאין חטאת בזה נדבה: **סיופא דאביי**. דהא ודאי יד שאינו מוכיח מיהא הוי דכיון דמחויב חטאת הרי זו חטאתי קאמר: **ואנא לימא**

רבא דאמר כרבי יהודה. וכי היכי דהדרינן ממנאי דאמרינן לעיל דלכתי דאמר אפי' כר' יהודה נהדר נמי ממנאי דאמרי' דרבא אפי' לרבנן:

וניהו לרבנן דפליגי התם עליה דר'

טרפון ואמרי דנזירות לא בעיא

הפלגה ליכא הקישא אלא הפלגה גופא

דכתיבא בנזירות לידות בלחוד אתיא

דבעי הפלגה וכי מקיש משום רבי

טרפון נקט ליה דאפי"ג דלדידה

הפלגה בידות לא כתיבא אתיא

מהקישא: **א ורבא אמר לך כו' ע"כ לא**

קאמרי רבנן לא בעינן ידים מוכיחות

אלא גבי גט דאין אדם מגרש אשם

חבירו. הרשב"א ז"ל שזש לשון זה

ואמר דלא דייק דרבא לא קאמר

דלא ליבעו רבנן ידים מוכיחות אלא

דקסברי דהנך ידים בגט מוכיחות

ניניהו משום דאין אדם מגרש אשת

חבירו. ולי אמי ספיר דודאי הידים